

tecedent ha de ser femení: o sigui 'cada una de les tres migeres valia set sous'. En efecte *mitger* com a nom de mesura no es troba enlloc més, mentre que de *mi(t)gera* el mateix *AlcM* en dóna altres nou testimonis de 1120-1592 i el *DAG*. quatre dels Ss. XIII-XVI, als quals afegeixo «4 *micheras* de forment», a. 1192 en el *Cart. de Poblet* (80), sense comptar les dades modernes: *mižeres* «mesura de pobles veïns que val per la quarta d'ací» Tor de V. Ferrera, *mižera* «mesura per al vi, més grossa que la quarta» Esterri de Cardós (1932-34); *migera* «mesura antiga», *AntCayrol (Cont. Cerd., 69)*. *Migerola* ross. (S. XIV, *DAG*). **Mitjaleta* d'alguns diccs. dolents i recents és confusió d'aficionats entre els sinònims *mitgera* i *mitgerola*.

A Menorca *mitgera* «la paret partionera de llocs, cases etc.» (Ferrer Ginart, *Rond., 222*); «Sa Platja dets Aloquets és a sa *mižera* de Ciutadella, --- a sa *mitgera* des Mercadal», Ferreries, 1963. Cosa semblant a Morella: una *mižera* «paret de pedra seca menys important que una *serrada*», i així en els poblets a l'Oest de la vila fins a Olocau del Rei, de llengua ja aragonesa, on diuen una *medižera* (1961).

Al capdavant és el mateix mot que *paret mitgera* sinó que aquesta és la que separa dues cases [«*paret migera*: entre dos vehins», OPou, *ThPu., 7*]. I això s'aplica a moltes altres menes de localitat: el *Cami mižer* a Picassent «perquè hi passa la *mojonera*» (1962). En el P. Val. la cosa més corrent és aplicar-ho a cursos d'aigua: La Séquia *La Catalana* «és *mižera* de Foios i Albalat dels Sorells» (parteix entre els dos termes); «La Font d'Albal ja toca a Catarroja però *mižera* d'Albal»; «La Séquia Major és dels 4 pobles: de Polinya, Corbera, Fortaleny i Riola; la Séquia del Reu també és *mižera* i és dels 4 pobles». Es repeteix en el N. del Princ. amb variants: «*řęgz mižés* són els no municipals, que separen 2 o 3 propietats» b. emp. (Ullà, 1958). A l'Alt Pallars: *Lo Mont mižé* tros de muntanya a Baiaasca, a la ratlla d'Arestui; 'comunal de dos o més pobles': Rialba és «terme *mižé* de Sorpe, Borén i Àrreu»; del communal d'aquests pobles i Esterri d'Àneu, a Bonaigua-Gerber, en diuen «lo terme comunal» (1964). Entorn de Poblet el derivat *mitgerada*: parlant d'una *garriga* en un doc. de 1188, «dues *mijerades* --- vendimus --- duas *miliaradas* de terra quas habemus apud Milmandam», 1198 (*Cart. de Poblet*, 45, 62, 48).

Mitger 'pagès parcer' (BDLC XIII, 366): *mižé* «masover» Almatret (1935); «en diuen *Comes d'Esteve*, però no hi ha cap *mižé* ni propietari d'aquest nom», Pinell del Broi (1936). Així fins més enllà del Xúquer «l'amo i el *mižer* van d'acord», Beniatjar (1962). Ribag. *mediero* «el que comparte la casa con el dueño poniendo él todo el trabajo, y el amo, el capital; a medias en ganancias y pérdidas: *tiengo el patrimonio dan mediés*; en bastantes localidades de Aragón, más frecuente *medialero*» (Benasc, Ferraz, 11); *mediero* 'parcer' encara a Guaso («con el Sr. P. están *Francho el Pastor* y el *Mediero*», 1965). Això en el Ross. es diu *mižadés* «parcers que han de treballar la meitat de cada dia en la terra del propietari, a canvi de la

terra que els cedeix aquest» (fr. *mi-fruitiers*), Pesillà de la Ribera (1960). Quant a l'eiv. *mijoral*, sembla que *AlcM* tingui raó, però no ho juraré, d'una terra on la fata morgana o musulmana ha obrat miracles. *Mitgeria*. *Mitgerola*. *Mitget*; *mitgeta* ['un petricó' valencià J. G. M. 1983]. *Mitjolet*. *Mitjol*; *mitjolet*. *Mitjaire*. *Amitger*, -era. *Remitjar*; *remitjò* 'quantitat escadussera': Fabra encarregà el 1947 que s'afegís al seu dicc., amb la definició «escadús»; usual en val.: «quando del copo puesto en la ruca queda poco que hilar, se dize *remitjò*; y quando de las piezas de tela --- queda un pedazito --- se dize *escaget*», *CRos*, 1764, p. 148; «la faena tenia terra blanca, vinya, *alme(l)lés* y algunes oliveres y figueres, a part de un *remitjò* de ganao: nou o deu borregos y ovelles», *Canyissaes*, 120; > murc. *remitjón*, GaSoriano; *remitjol*, *remitjós*, *remitjat*. Per a *remig* i *remiger*, vegeu *REM*.

Del ll. *MEDIUS*, amb prefix *DIS-* es formava el derivat *dis-midius* (amb regular degradació fonètica de la vocal breu), d'on l'adjectiu ben clàssic (amb *dism-* > *dim-*), expressant el matís d'allò que sense ser, de per si, 'mig' ni menys trobar-se al mig, no arriba més que a la meitat d'una cosa: *dimidia luna* 'mitja lluna'. El llatí vulgar esbullant distincions subtils, i restituint els timbres vocàlics primitius, en féu *DEMEDIU*; i obliterated també diferències de matís, resultà tenir dos mots *MEDIU* i *DEMEDIU*, si fa no fa equivalents. Només el francès, entre les llengües modernes, va mantenir *DEMEDIU* en plena vida fent-ne el seu *demi*, però en les altres llengües romàniques l'ús d'aquest derivat decaigué més o menys pertot quan el llatí tardà i avulgarat creà el nou derivat *MEDETAS*, -*ATIS*, per designar la 'meitat': allò que en llatí clàssic es deia amb el neutre substantivat *dimidium*.

També en occità i català havia caigut en forta decadència, des dels orígens de la llengua literària: *demieg*, -*iei*, a penes figura en els trobadors, reemplaçat arreu per *mieg*, -*i* (avui mantingut en parlars de l'extrem Nord, i una mica a Provença, Rayn. IV, 175, *TdF*, absent de la *Cbr. d'Appel*); més radical fou la desaparició en altres llengües romàniques, i en català solament el trobem en alguns textos de l'època arcaica, jurídics i tributaris sobretot: «los catus sarraïns --- com són feyts crestians, són francs e deliures --- però són tenguts de pagar o de donar a lur senyor --- 12 sous e *demig* tan solament, e no pus», *CostTort. (Ol., 58)*; entre els debits feudals consignats en el Capbreu de la Vall de Ribes, c. 1283, figuren «un sester e *demig* de civada» (*RLR* IV, 55) i més enllà «5 fey [*< feis* 'feixos', fon. sint.] de pa<I>la e *demig*, per caslania» (p. 60).

Un poc més es degué mantenir substantivat en combinació amb la preposició *en*: llavors usat sigui en sentit pròpiament locatiu, o d'aquí, translatíciament, temporal. En uns plans militars de 1310 es preveu «que e-l *demig* --- se tengües l'Estret» (*BABL* II, 335, operacions entorn de la conquesta de Gibraltar per l'esquadra catalana i les tropes de Guzmán el Bueno); «volets haver consell de Nós, de qui vós tenits loc, e que'e-l *demig* los fets sien alongats», doc. de Pere el